

استفاده از try, except, else, finally برای مدیریت استثناها

در پایتون، برای مدیریت استثناها از ساختار try, except, else و finally استفاده می‌شود. این ساختار به شما این امکان را می‌دهد که به‌طور مؤثری خطاها را شناسایی و مدیریت کنید و رفتارهای مختلف برنامه را برای مواقع مختلف کنترل کنید.

1. ساختار کلی try, except, else, finally

- **try**: بخش اصلی که کد ممکن است در آن خطا ایجاد شود.
- **except**: این بخش برای مدیریت استثنائاتی است که ممکن است در بلوک **try** رخ دهند.
- **else**: این بخش تنها در صورتی اجرا می‌شود که هیچ استثنایی در **try** رخ ندهد.
- **finally**: این بخش همیشه اجرا می‌شود، چه استثنایی رخ دهد یا نه. برای کارهایی که باید پس از اجرای کد اصلی انجام شوند (مثل بستن فایل‌ها یا آزاد کردن منابع).

2. مثال‌های کاربردی

استفاده از try, except, else و finally

```
def divide(a, b):  
    try:  
        result = a / b  
    except ZeroDivisionError as e:  
        print(f"Error: Cannot divide by zero! {e}")  
    else:  
        print(f"The result is {result}")  
    finally:  
        print("This block always runs, whether an error occurred or not.")
```

```
# تست تابع با مقادیر مختلف  
divide(10, 2) # بدون خطا  
divide(10, 0) # خطای تقسیم بر صفر
```

خروجی:

```
The result is 5.0  
This block always runs, whether an error occurred or not.  
Error: Cannot divide by zero! division by zero  
This block always runs, whether an error occurred or not.
```

توضیح کد:

1. **try**: تابع **divide** سعی می‌کند که **a** را بر **b** تقسیم کند.
2. **except**: در صورتی که خطای **ZeroDivisionError** رخ دهد، پیام خطا چاپ می‌شود.
3. **else**: اگر خطایی در کد **try** وجود نداشته باشد، نتیجه محاسبه شده نمایش داده می‌شود.
4. **finally**: این بخش همیشه اجرا می‌شود و برای انجام کارهایی مانند آزادسازی منابع (مثلاً بستن فایل‌ها) یا چاپ پیغام‌های تکمیلی استفاده می‌شود.

3. استفاده از `finally` و `else`

- `else`: این بخش تنها زمانی اجرا می‌شود که هیچ استثنایی در بلوک `try` رخ ندهد. این مفید است زمانی که می‌خواهید کدهایی را اجرا کنید که فقط در صورت موفق بودن کد `try` باید انجام شوند (مانند چاپ نتایج یا ذخیره‌سازی داده‌ها).
- `finally`: این بخش همیشه اجرا می‌شود. حتی اگر در بلوک `try` استثنای دیگری رخ دهد، یا اگر خطا مدیریت شود، `finally` همچنان اجرا می‌شود. این برای کارهایی مثل بستن فایل‌ها، آزاد کردن منابع یا چاپ پیغام‌های پایانی مفید است.

مثال: استفاده از `finally` برای بستن فایل

```
def read_file(file_name):
    try:
        file = open(file_name, 'r')
        content = file.read()
        print("File content:", content)
    except FileNotFoundError as e:
        print(f"Error: {e}")
    else:
        print("File read successfully.")
    finally:
        if 'file' in locals():
            file.close() # بستن فایل پس از اتمام کار
            print("File has been closed.")

# تست با فایل موجود
read_file('example.txt')

# تست با فایل غیرموجود
read_file('non_existent_file.txt')
```

خروجی نمونه:

```
File content: This is an example file.
File read successfully.
File has been closed.

Error: [Errno 2] No such file or directory: 'non_existent_file.txt'
File has been closed.
```

4. جمع‌بندی

- `try`: برای قرار دادن کدی که ممکن است استثنا ایجاد کند.
  - `except`: برای مدیریت خطاهایی که در `try` رخ می‌دهند.
  - `else`: برای اجرای کدی که فقط در صورتی که خطا رخ نداده باشد اجرا می‌شود.
  - `finally`: برای انجام کارهایی که باید همیشه انجام شوند (مثل بستن فایل‌ها، آزادسازی منابع و غیره).
- استفاده از این ساختارها کمک می‌کند تا کدتان پایدارتر و قابل اعتمادتر شود و بتوانید استثناها و خطاها را به‌طور مؤثر مدیریت کنید.